

Pályázat

a Szombathelyi Nagy Lajos Gimnázium igazgatói beosztásának betöltésére

TK/168/HR/KOZINT/01995- 1/2026

Készítette:

Pinezits Helga

Tartalomjegyzék

TARTALOMJEGYZÉK	2
BEVEZETÉS	3
MOTIVÁCIÓ ÉS SZAKMAI ÉLETÚT	4
SZAKMAI HELYZETELEMZÉSRE ÉPÜLŐ VEZETŐI PROGRAM	9
BEVEZETÉS	9
TÁRGYI FELTÉTELEK (ÉPÜLETEK, INFRASTRUKTÚRA, TANESZKÖZÖK)	11
SZEMÉLYI FELTÉTELEK (NEVELŐTESTÜLET, A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁT KÖZVETLENÜL SEGÍTŐ MUNKATÁRSOK)	14
SZERVEZETI FELÉPÍTÉS ÉS SZERVEZETI KULTÚRA	17
A KÉPZÉSI STRUKTÚRA	21
TANULÓLÉTSZÁM	25
FELNŐTTOKTATÁS	26
A BEISKOLÁZÁSTÓL A TOVÁBBTANULÁSIG (AZ ISKOLAI ÉLET NAGY ESEMÉNYEI).....	28
<i>Beiskolázás</i>	28
<i>Országos mérések</i>	30
<i>Fakultációválasztás, középszintű érettségire felkészítő foglalkozás választása kötelező érettségi tantárgyból</i>	31
<i>Versenyek</i>	31
<i>Érettségi és próbaérettségi</i>	32
<i>Pályaorientáció és továbbtanulás</i>	33
A VEZETŐI PROGRAM ÖSSZEGZÉSE.....	35
ZÁRÓ GONDOLATOK	38

Bevezetés

Vezetői programomat a Szombathelyi Tankerületi Központ által a Szombathelyi Nagy Lajos Gimnázium igazgatói állásának betöltésére kiírt pályázatra készítettem.

A Nagy Lajos Gimnázium igazgatójának lenni megtisztelő feladat. Olyan elődök nyomdokába lépni, olyanok munkáját folytatni, akikre egytől egyig példaképként tekintek, egyszerre kivételes lehetőség és óriási, felelősségteljes feladat.

Tisztában vagyok azzal, hogy az lehet jó igazgatója az intézménynek, aki képes megőrizni és átörökíteni annak hagyományait, aki partnerként tekint a nevelőtestület tagjaira, az iskola minden dolgozójára, aki kész hatékonyan együttműködni a Fenntartóval, az iskolához kapcsolódó szervezetekkel, és aki tisztában van azzal, hogy egy jó iskola elsősorban a diákokért van.

Következetesség, hitelesség, nyílt kommunikáció, empátia és alázat – ezek azok az értékek, amelyek mentén egy igazgatónak dolgoznia kell. Hiszem, hogy ezek az én értékrendem alappillérei is.

Pályázatomban motivációm, szakmai életutam bemutatása mellett kidolgoztam a szakmai helyzetelemzésre épülő fejlesztési elképzeléseimet, vezetői programomat. A helyzetelemzés feltáró, analízáló jellegű gondolatait az alapvetően azokra reflektáló, a fejlesztésre, vezetésre vonatkozó elképzelések megfogalmazása követi. Ily módon igyekeztem összefoglalni, milyen elképzeléseim vannak a Nagy Lajos Gimnázium leendő igazgatójának feladatairól.

Ez a harmadik tanévem, amelyben igazgatóhelyettesi feladatokat látok el. Bízom abban, hogy bizalmat kapok, és a 2026/27. tanévtől a következő ciklusban én vezethetem a Szombathelyi Nagy Lajos Gimnáziumot.

Motiváció és szakmai életút

1992-ben érettségiztem Szombathelyen, a Nagy Lajos Gimnáziumban, majd tanulmányaimat az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán folytattam. Már egyetemi éveim alatt publikáltam, a szakdolgozatomat nyelvészetből, pszicholingvisztikából írtam.

1996. szeptember 1-én a Premontrei Rendi Szent Norbert Gimnáziumban kezdtem a pályámat, egészen szokatlan helyzetben. Az ELTE hallgatójaként lehetőséget kaptam arra, hogy ne az egyetem gyakorlóiskolái közül valamelyikben, hanem Szombathelyen végezzem el tanítási gyakorlatomat. A Premontrei Gimnáziumnak szüksége volt óraadó magyartanárra, ezért egy tanéven át három 9. osztályban tanítottam magyar nyelv és irodalmat (mondhatni) úgy, hogy tényleg az élet volt a tanítómesterem, hiszen a szó szoros értelmében vett tanítási gyakorlaton nem vettem részt, egyből egyedül kerültem a tanterembe. Sokat tanultam ebből - és pályakezdésem helyszínén általában is. Kis közösség volt akkor a Premontrei Gimnázium, tele az újrakezdés lázából fakadó energiával, elhivatott igazgatóhelyetttel, aki elszántan fogott egy jó közösség építésébe.

Itteni tevékenységemnek második gyermekem születésekor szakadt vége, a vele otthon töltött idő alatt pedig megkeresést kaptam egykori alma materemből, a Nagy Lajos Gimnáziumból, hogy félállásban csatlakozzak a tantestülethez. Bár a lányom egészen kicsi volt még, mindössze 15 hónapos, némi tépelődés után éltem a lehetőséggel, és 1998. szeptember 1-től két osztályban kezdtem magyar nyelv és irodalmat tanítani a Dózsa György utcában. Nehéz időszak volt ez az életemben, fél évig képesítés nélkül tanítottam, meg kellett szereznem a diplomámat, és két kisgyereket neveltem. Megtanultam, hogy miként tudok a sok kihívás között egyensúlyban maradni, minőségi munkát végezni, helytállni anyaként is. Kiderült, hogy a munkabírásom jó, szívósan készültem a tanórákra, igyekeztem megfelelni azoknak az elvárásoknak, amelyeket egy rangos gimnáziumban támasztottak velem, illetve amelyeket én támasztottam magammal szemben. Felemelő volt egykori tanáraimmal együtt dolgozni, megtiszteltetésnek éreztem, hogy maguk közé fogadtak, példaképként tekintettek rájuk, és máig hálás vagyok azért a bizalomért, amit tőlük kaptam. Olyan szempontból is szerencsésnek mondhatom magam, hogy több (akkor) fiatal kollégával együtt kezdtük a pályát, többen azóta is a nevelőtestület tagjai. Együtt szocializálódtunk, jól ismerjük egymás szakmai és emberi értékeit.

Képletesen szólva a Nagy Lajos Gimnáziumban bújtam ki a tojásból, ez az iskola az otthonom, fontos a számomra; itt csinálhatom, amit szeretek: taníthatok, az időmet olyan diákok között tölthetem, akik feltöltenek, energiát adnak, és visszatükröztetik mindazt, amit igyekszem átadni

nekik. Ebben az iskolában értem tanárrá, itt botladoztam, itt kaptam lehetőséget arra, hogy egyre több innovatív ötletemet megvalósítsam. Itt alakultak fontos emberi kapcsolataim, lettek barátaim kollégáim és tanítványaim közül egyaránt.

A Szombathelyi Nagy Lajos Gimnáziumban képzelem el a jövőmet is. Szeretném továbbadni azt az örökséget, amit kaptam, szeretném az iskola rangját megőrizni, értékeit vigyázni, átkormányozni az iskola hajóját a jövőbe, alkalmassá szeretném tenni arra, hogy kiállja a változások adta próbatételeket, és továbbra is vonzó és vágyott választás legyen a középiskola előtt álló tanulók és családjaik számára.

Az 1998/99. tanévben félállásban dolgoztam, majd a következő tanévtől teljes állásban kezdtem tanítani a Nagy Lajos Gimnáziumban. Ugyanettől a tanévtől kezdve osztályfőnökként is lehetőséget kaptam, és azóta folyamatosan osztályfőnök vagyok, a jelenlegi a hetedik osztályom. Amennyiben igazgatói pályázatom sikeres lesz, az lesz a legnehezebb számomra, hogy búcsút mondjak az osztályfőnökségnek, amit tanári hivatásom legfontosabb területének tekintek. Elképzelhetetlenül sokat tanultam a közösségek, a kapcsolati dinamikák működéséről osztályfőnökként. Már tudom, mi az elfogadás, tudom, mennyire sokfélék vagyunk. És azt is tudom, hogy működöm vezetőként, hogy mennyire fontos a hitelesség, a következetesség, az empátia, az önismeret és önazonosság, a határozottság, a nyíltság, az őszinteség, ha az ember egy csoport vezetője lesz. Az eltelt évek alatt sokat fejlődött a kommunikációm, a diákok mellett a szülőkkel, a kollégákkal is megtanultam bánni.

Nagyon fiatalon kaptam lehetőséget arra is, hogy szakmai munkaközösséget vezessek. A 2000/2001. tanévtől kezdődően a magyar nyelv és irodalom és művészetek munkaközösség vezetője lettem a munkaközösség legfiatalabb tagjaként. Bizonyítanom kellett, hogy méltó vagyok a feladatra. Jó szervezőkészség, magas színvonalú szakmai munka, a szakmai fejlődésre való törekvés voltak az iránytűim, és már a pályámnak ezen a korai szakaszán eredményeket értem el. Tanítványaim versenyeredményeire nagyon büszke vagyok, van Kazinczy-plakettes diákom, aki az Édes anyanyelvünk nyelvhasználati verseny országos döntőjében szerepelt kimagaslóan; van tanítványom, aki az Implom József helyesírási verseny országos döntőjében második helyezést ért el; és van olyan is, aki Győrben, a Kazinczyról elnevezett Szép magyar beszéd versenyen kapta meg Győr város emlékplakettjét. OKTV döntős tanítványaimra is nagyon büszke vagyok, volt olyan tanév, amelyben egy osztályból 3 diákom is az OKTV második fordulójába jutott magyar nyelvből.

Mivel az iskolai légkör megengedte, az igazgatóim pedig támogatták az ötleteimet, egyre több innovációt valósíthattam meg az intézményben. Ezek között voltak olyanok, amelyek szakmai jellegűek, és voltak olyanok, amelyek inkább a közösségi élet hagyományaihoz kapcsolódtak. Nagyon örülök annak, hogy ezek közül a legtöbb a Nagy Lajos Gimnázium már hagyományos programjává, szokásává vált. Ilyenek az évfolyamkirándulások a 10. és 11. évfolyamon. Ezek irodalmi tematikájú kirándulások, amelyek során egy teljes évfolyam kirándul együtt, a tananyaghoz kapcsolódó programokon vesznek részt a diákok, így élményszerűen sajátítanak el olyan tudást, ami (remélhetőleg) velük marad. Az iskolai ünnepélyeket is megújítottam, először én vittem ki az iskola falai közül nemzeti ünnep alkalmából rendezett programot, azóta is része a gimnázium életének, hogy megemlékezéseink, ünnepélyeink között rendhagyók is vannak.

Szakmai fejlődésem egyik pillére az érettségiztetésben való részvételem. A rendszeres középszintű érettségiztetés mellett a kétszintű érettségi vizsgarendszer bevezetése óta emelt szinten is érettségiztetek, javító tanári feladatokat, szóbeli bizottságban kérdező tanári, vizsgabizottsági elnöki feladatokat látok el. Néhány éve javításvezető vagyok magyar nyelv és irodalomból Vas vármegyében. A két utóbbi tavaszi vizsgaidőszakban kormányhivatali megbízottként az emelt szintű szóbeli vizsgaközpont vezetője is voltam.

A szigorúan vett szaktanári feladatok mellett belekóstoltam a tananyagfejlesztésbe is. Az Oktatási Hivatal Tananyagfejlesztési Főosztályának munkatársaként részt vettem a 9., 10. és 11. évfolyamos irodalom tankönyvek B sorozatának fejlesztésében, az általam készített úgynevezett okosfeladatok az nkp.hu oldalán fellelhető tankönyvekben elérhetők. Újításaim, a preparált verselemzések új utakat nyitnak a műelemzési készség fejlesztésében. Az Oktatási Hivatal munkatársaként új közegben dolgozva, alapvetően távmunkát végezve tapasztaltam meg az oktatásban való munka számomra addig ismeretlen dimenzióit. Más szervezeti felépítésben, más szervezeti kultúrában voltam jelen, és sokat tanultam ebből. El kellett helyeznem magam, az értékeimet, a gyengeségeimet egy másik rendszerben, ami által fejlődött az önismeretem, és sok tapasztalatot szereztem.

A tananyagfejlesztésen kívül is szívesen lépek ki a komfortzónámból. Szeretem a kreatív feladatokat, a kihívásokat. Tartottam már rendhagyó irodalomórát a megye magyartanárainak, de a MARGÓ irodalmi fesztiválon is Budapesten. Filmklubot vezettem több alkalommal az AGORA Savaria Filmszínházban, megálmodtam és vezetem az NLG könyvklubot. Anyanyelvi és versmondóversenyeken vállalok értékelő feladatokat, vezettem tehetségműhelyt az SRPSzKK szervezésében. A Mathias Corvinus Collegium szombathelyi központjának

meghívására két alkalommal vettem részt kerekasztalbeszélgetésen. Az egyik esetben a példakép nevelésben betöltött szerepéről beszélgettünk, a másik alkalommal pedig a középiskolai rangsorok összeállításának szempontjairól.

2021-ben szakvizsgázott pedagógus lettem, a Budapesti Műszaki Egyetemen szereztem közoktatási vezető szakvizsgát. Így 2024-ben benyújthattam mesterpedagógus fokozat elérését célzó pályázatomat, amit sikeresen védtem meg 2025 októberében.

A 2023/2024. tanévtől igazgatóhelyettes vagyok, de megtarthattam az osztályomat, két osztályban is taníthatok magyar nyelv és irodalmat, így nem szakadtam el az addig megszokott, szeretett tevékenységeimtől sem. Az igazgatóhelyettesi munkakör új feladatokat, izgalmas kihívásokat hozott az életembe, úgy éreztem, hogy mindaz, amit korábban a gimnáziumban, a gimnáziumért tettem, ezentúl egy szinttel magasabban folytatódnak. Felelősnek érzem magam az iskoláért, a diákokért, a kollégákért, az alkalmazottakért. Igyekszem összehangoltan dolgozni igazgatóhelyettes kollégámmal, támogatni az intézmény vezetőjét, miközben mindkettőjüktől sokat tanulok. Töreksem a pontos munkavégzésre, nyitott és természetesen kíváncsi vagyok, töreksem a fejlődésre vezetőként is. Vezetem az iskola levelező tagozatát, szervezem a nyílt napokat, a 8. osztályosok felvételi vizsgáját, a digitális kompetenciamérést. Felelek a versenyekért, az SNI-tanulókért, gondozom az iskola honlapját, a közösségi oldalakon található felületeket. Természetes és fontos számomra, hogy segítsen kollégáim szervező munkáját iskolai rendezvények esetében. Fontos számomra, hogy szoros és napi kapcsolatot tartsak az iskolához közvetlenül kapcsolódó szervezetekkel (Szülői Közösség, A Nagy Lajos Gimnáziumért Alapítvány, Öregdiák Egyesület), és kapcsolatokat építsek más szervezetekkel, amelyekkel való együttműködésünk pozitív hatással van diákjainkra (Túróczy Szeretetotthon, Aranyhíd EGYMI). Szívesen szervezek a kötelező feladatokon túli rendezvényeket, eseményeket. Különösen nagy örömmel szerveztem az első alumni napot, amely 2025 szeptemberében az iskola eddigi életének egyik legnagyobb szabású eseménye volt.

Abban, hogy nyugodtan, szívből és elköteleződésből dolgozhassak, nagy szerepe van a magánéletem kiegyensúlyozottságának. Második házasságomban élek, a férjem is vezetőként dolgozik, így ismerjük és képesek vagyunk átélni egymás életének munkahelyi kihívásait és örömeit is. Két nagyobb gyermekem már önálló felnőtt életet él, a fiam ügyvéd, a lányom neurológus szakorvos jelölt. Harmadik gyermekem harmadéves orvostanhallgató, a legkisebb pedig 5. osztályos tanuló. A három nagyobb gyermek (a szüleik nyomán) szintén a Nagy Lajos Gimnáziumban érettségizett, a legkisebb pedig itt szeretne.

Szeretem ezt az iskolát. Otthon érzem magam benne, és szeretnék azon fáradozni, hogy lehetőleg mindenki az otthonának érezze, aki naponta több órát tölt el itt, vagy azért, mert itt dolgozik, vagy azért, mert itt tanul. Jól érzem magam a nevelőtestületben, amelynek tagjai egytől egyig értékes emberek, akiket összeköt az iskolához való erős kötődés.

Hiszem, hogy a jó vezető nem felül áll, hanem elől megy. Ezt a filozófiát szeretném megvalósítani a következő öt évben.

Szakmai helyzetelemzésre épülő vezetői program

Bevezetés

A Szombathelyi Nagy Lajos Gimnázium 1948 óta önálló intézmény. Sorsában, történetében többször volt olyan fordulópont, amely próbatételt jelentett az iskola számára, de a tény, hogy 2025-ben is meghatározó tényező Vas vármegye középfokú oktatásában, bizonyíték arra, hogy a gimnázium kiállta a próbákat, szellemisége, értékrendje szilárd alapokon nyugszik.

Az alapvetően reáliskolaként ismert Nagy Lajos Gimnázium több évtizeden keresztül az ország egyik vezető iskolája volt. Miután a Premontrei Rend 1994-ben visszakapta egykori iskolaépületét, Szombathely városának és az akkori nevelőtestületnek a döntése értelmében a Nagy Lajos új helyen, a jelenlegi, Dózsa György utcai épületben működhetett tovább. Kihívás volt az elavult, alapvetően nem iskolának tervezett (de évtizedekig általános iskolának otthont adó) épületben az újrakezdés, vagy ha úgy tetszik, a folytatás. A nevelőtestület tagjai választás elé kerültek, a tanárok nagy része „költözött”, kisebb arányban voltak azok, akik a Premontrei Gimnázium tantestületének tagjai lettek. Nem volt könnyű ez az időszak, de a Dózsa György utcai épület mára a Nagy Lajos Gimnázium emblematikus otthona lett. A közelmúltban egy közösségi oldalon egy azzal kapcsolatban kialakult vitában, hogy melyik épület az igazi Nagy Lajos, fogalmazódott meg az a szállóigévé vált idézet, hogy „A falak ereje nem a kőben vagyon, hanem a védők lelkében.”. Ez a gondolat jól tükrözi, hogy az 1948-ban alapított iskola hagyományai, szellemisége a nevelőtestületben, az egykori diákokban élnek tovább.

2011-ben az iskolaépületet pályázati forrásból felújították, és ugyanebben az évben a megszüntetett Szent-Györgyi Albert Középiskola köznevelési típusú sportiskolai képzését a Nagy Lajos Gimnázium vette át. Ez újabb kihívást jelentett, megnövekedett tanulólétszámot, új képzési profilt.

Az elmúlt években a város, a megye középiskolai kínálata is megváltozott. Más fenntartók gimnáziumai jelentek meg a képzési palettán; lehet 8 osztályos gimnáziumot, egyházi, alapítványi iskolát választani. Éppen ezért arra kell törekedni, hogy az iskola jól körvonalazott értékrendje vonzerő legyen, tényleg megvalósuljon a jelmondatunkban is megfogalmazott gondolat, miszerint a „Nagy Lajos Gimnázium a tudás és a közösség élménye”.

Az intézmény honlapján található általam megfogalmazott gondolatok is ezt tükrözik: „Tanítványainkban tiszteljük a szemünk előtt kibontakozó felnőtt személyiséget, büszkék vagyunk sikereikre, elért eredményeikre, arra neveljük őket, hogy megtalálják a hivatás és a magánéleti boldogság egészséges egyensúlyát.

Kiállunk közös értékeink mellett, azokat közvetítjük diákjaink felé. Hiszünk a másik ember, a másik iskola, a másik kultúra tiszteletében, a közösség megtartó erejében. Örömmel látjuk, hogy a tőlünk kikerülő diákok megállják a helyüket a felnőtt életben, az iskolához való kötődésük pedig az érettségi vizsga után is megmarad.”

A Nagy Lajos Gimnáziumban folyamatosan arculatunk megújításán dolgozunk, a gyorsan változó világhoz és az ehhez képest formálódó igényekhez igyekszünk alkalmazkodni, miközben fontosnak tartjuk stabil értékeink megőrzését, az arra való törekvést, hogy a folyamatos változásban bizonyos értelemben egyfajta állandóságot képviseljünk. A Nagy Lajos Gimnázium igazodási pont, tényező kell, hogy maradjon a Vas vármegyei középfokú oktatásban-nevelésben.

Tárgyi feltételek (Épületek, infrastruktúra, taneszközök)

Az iskola épületét 2011-ben a TÁMOP 3. 1. 4. pályázat („A Nagy Lajos Gimnázium korszerű közoktatási intézménnyé történő átalakítása, fejlesztése az energiatakarékosság tükrében”) keretében felújították, akkor nyerte el azt az arculatot, amely a mai napig meghatározó. Gondos gazdái vagyunk a háznak, jó állapotú, a lehetőségekhez képest korszerű az épület. (Fontos lenne persze a tudatos, szervezett és folyamatos állagmegóvás, nagy szükség lenne pl. a nyílászárók és a tantermek festésére.) Szaktantermeink, természettudományi gyakorlónk jól felszereltek, keressük a pályázati lehetőségeket a felszereltség színvonalának fenntartására. Jelenleg természettudományos óráink és idegen nyelvi óráink egy részét tudjuk szaktanterekben tartani, fizika és kémia előadó, természettudományi gyakorló, angol és német nyelvi szaktanterem áll rendelkezésünkre. A tetőtér egyik tanterme művészetek szaktanteremként funkcionál. Ez a helyiség sokkal gazdagabb berendezési lehetőségeket rejt, mint amiket eddig lehetőségünk volt megvalósítani, tervem, hogy a művészeti tárgyakat (vizuális kultúrát, mozgóképismeret- és médiakultúrát, művészettörténetet és ének-zenét) oktató kollégákkal együtt tervezzük meg a terem új arculatát, és keressük meg a lehetőségét annak, miként lehet a terveket valóra váltani.

A digitális kultúra órákat is szaktanterekben tartjuk, melyek közül kettőben asztali gépek, egyben pedig laptopok állnak a tanulók rendelkezésére. A meglévő termeinkben egy-egy csoport foglalkoztatására van lehetőség, legfeljebb 20 diák ültethető le egy időben egy teremben. Ezen a téren jó lenne nagyot álmodni, kialakítani legalább egy korszerű, akár teljes osztálylétszámot befogadni képes informatikatermet. Ennek megléte esetén a kompetenciamérések szervezettebbek lehetnének, a mérések ideje alatt is használhatók lennének a kisebb informatikatermek. Mivel alapvetően is kevés a tantermünk, sajnos ez az elképzelés csak úgy lenne megvalósítható, hogy az egyik (inkább a német) nyelvi teremben alakítanánk ki egy legalább 36 főt befogadni képes informatika szaktantermet. Tisztában vagyok vele, hogy ez a beruházás csak jelentős anyagi ráfordítással valósítható meg, hiszen a bútorzat cseréjén kívül a megfelelő számú digitális eszköz beszerzését is biztosítani kell hozzá.

A digitális eszközökkel való ellátottságunk alapvetően nem mondható rossznak. Jelenleg 12 interaktív táblánk és egy interaktív kijelzőnk van, amelyeknek azonban jelentős része régi, elavult darab, sokat küszködünk a meghibásodásukkal. A szaktanárok részéről van igény a digitális eszközök használatára, gyakran teremcserével, az iskolai könyvtár oktatásba való bevonásával oldják meg, hogy okostáblás teremben tarthassák tanóráikat. A szaktanárok mellett tanulóink túlnyomó része is élt a laptop igénylésének lehetőségével, úgy gondolom,

rendelkezésre állnak azok az eszközök, amelyekkel a kor kihívásainak megfelelő színvonalon tudunk tanítani.

Könyvtárunk olvasótermi részében tanterem került kialakításra, a fentebb leírtak szerint erre az ott található interaktív tábla miatt nagy volt az igény. Arra is van azonban igény, hogy a könyvtár valódi közösségi térként funkcionáljon, délelőtt és a tanítási idő után is több program helyszíne az iskolai könyvtár. Éppen ezért meg kell találni a megoldást arra, hogy a könyvtár jelenleg tanteremként funkcionáló része elválasztható legyen a helyiség többi részétől. A 2024/25. tanévben a Szülői Közösség adományának köszönhetően a tankerületi karbantartó csoport egykori műhelyépülete megújult, azóta a könyvtár helyiségével összenyitva pihenő-, illetve tanulóhelyként funkcionál.

Dísztermünk is nagyobb létszámú közönséget képes befogadni különböző előadásokra, akár városi, megyei versenyekre. Különleges, nem megszokott tér ez az iskola épületében, néhány éve méltó helyszíne az érettségi vizsgák eredményhirdető értekezletének is. Miközben fontos feladatunk a terem állagának megóvása, egyre inkább érdemes még több iskolai esemény, rendezvény helyszínének megtenni dísztermünket.

Az iskola udvarán sportpályák (két kézilabdapálya), kosárlabda palánkok, szabadtéri fitnesspark található. A tornacsarnok épülete mögött rekortán futópálya, távolugró gödör van, így a szabadban is megfelelő körülmények között lehet testnevelés órákat tartani. Tornacsarnokunk három önálló teremmel rendelkező épület, amely azonban meglehetősen nagy terhelésnek van kitéve, a tanítási idő után bérlők használják. Ideje volna egy felújításnak, állagmegóvásnak. A csarnok terei alapvetően lehetővé teszik, hogy a mindennapos testnevelés gördülékenyen szervezhető legyen, de ideje volna egy felújításnak, állagmegóvásnak. Ezen kívül a tornaterem megfelelő helyszín nagyobb iskolai rendezvények lebonyolítására is. Sporteszközökben az iskola nem szenved hiányt, a főépületben pedig erősítő és funkcionális gépekkel berendezett konditerem áll a diákok rendelkezésére.

A tanári szoba kellően tágas ahhoz, hogy a nevelőtestület csaknem minden tagjának helyet biztosítson. A személyes lehetőségek a tárolásra, munkavégzésre ugyan korlátozottak, de a közös tanári szobának mindenképpen előnye a gyakori találkozások lehetősége, az elszigetelődés veszélyének minimálisra csökkentése. Probléma viszont, hogy az iskolai munkavégzésre (adminisztráció, felkészülés, dolgozatjavítás), illetve a tanórák közötti feltöltődésre, pihenésre nincs megfelelő hely, meg kell keresni az épület azon, eddig rejtett lehetőségeit, ahol kis ráfordítással ilyen jellegű terek kialakíthatók. Amikor az épületet 2011-

ben felújították, a beruházást végző vállalkozó (aki szintén a Nagy Lajos Gimnáziumban érettségizett) felhívta a figyelmet az épület pincéjében rejlő kiaknázatlan lehetőségekre. Ott valóban ki lehetne alakítani olyan tereket, amelyekről álmodunk, de tudom, hogy a helyiség víztelenítése, felújítása, átalakítása hatalmas összeget emésztene fel, ezért egyelőre álom marad.

Az iskolaépülettel kapcsolatos hiányosságnak az árnyékolás és a hűthetőség hiányát, illetve a fűtés korszerűtlenségét tartom. Egyetlen olyan nagyobb tanteremünk van, amelyben légkondicionáló van felszerelve (illetve a két informatikaterem légkondicionált), de az egyre melegebb kora nyári időszakokban a tanteremek nagy részének hűtését meg kellene oldani. Ennek költséghatékonyabb első lépéseként praktikus árnyékolók felszerelését lehetne megvalósítani. A téli időszakban a korszerűtlen fűtés okoz fejtörést, az épület nem tud egyenletesen felmelegedni, illetve az sem megoldható, hogy csak bizonyos részeket, termeket fűtsünk, vagy csak adott hőmérsékletig melegítsük fel a helyiségeket.

A szaktantárgyak oktatásához szükséges eszközök (a digitális eszközökön túl is) rendelkezésre állnak, azokban nem szenvedünk hiányt. Gondot okoz viszont, hogy nagy teljesítményű nyomtató-fénymásoló gép csak egy áll rendelkezésre, ami nem mindig elegendő az igények kiszolgálására.

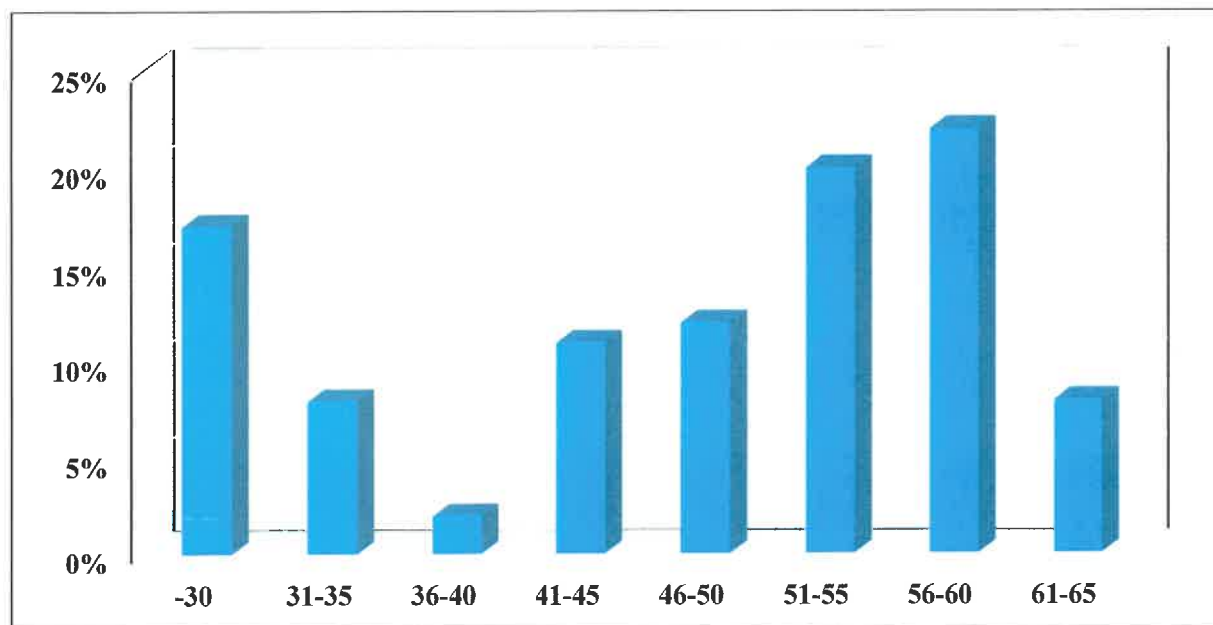
A tárgyi feltételekkel kapcsolatos, nagyobb beruházást igénylő fejlesztések esetében az iskola a Fenntartóén túl a Nagy Lajos Gimnáziumért Alapítvány, illetve a Szülői Közösség támogatására számíthat. A korábban már említett régi műhelyépület átalakítása mellett annak bebútorozását, digitális eszközök beszerzését is ennek a két szervezetnek köszönhetjük.

Személyi feltételek (Nevelőtestület, a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkatársak)

Az intézményben összesen 43 köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban álló pedagógus van, közülük 41 fő határozatlan idejű kinevezéssel dolgozik. (Ketten közülük részmunkaidősök.) Két fő határozott idejű részmunkaidős foglalkoztatott van a nevelőtestületben, és a munkát 6 óraadó kolléga is segíti. A szakos ellátottság tekintetében még mindig neuralgikus pont a matematika és a digitális kultúra. Előbbivel kapcsolatos nehézségeink gyökere az, hogy 2023 nyarán egyszerre 4 matematika - egyéb szakos kolléga távozott a tantestületből, pótlásuk nem volt könnyű feladat. Mostanra kezd stabilizálódni a helyzet, de matematikából két óraadót így is alkalmazunk, mindketten összefüggő tanítási gyakorlatukat végzik az iskolában. A matematika tantárgy oktatásának megszilárdítása, újból a régi, megszokott szintre való emelése kiemelt vezetői cél kell, hogy legyen a közeli jövőben. Tudatosan kell keresni azokat a leendő kollégákat, akik megfelelnek az elvárásoknak, képesek a tantárgy megértetésére, megszerettetésére, a tehetséggondozásra, valamint arra, hogy a nappali tagozatos tanulók mellett a levelező tagozaton felnőtteket is eljuttassanak az érettségi vizsgáig. Kedvező lehetőség a tanítási gyakorlatukat nálunk töltő hallgatók kipróbálása, de hosszú távon állandó szakos kollégákban kell gondolkodni. A digitális kultúra tantárgy esetében is van két óraadó tanárunk, illetve a francia nyelv esetében gyermekével otthon lévő kolléganőnk helyettesítését oldjuk meg ebben a tanévben óraadóval. Történelem tantárgyból csak a levelező tagozaton lát el heti 2 órában óraadói feladatokat egy kolléganő. Úgy gondolom, hogy a nevelőtestület egysége szempontjából mindenképpen csökkenteni kell az óraadók számát, bár tapasztalataim szerint a tantestület befogadó, az illeszkedést megkönnyítő légkörre nem szigeteli el azokat a kollégákat sem, akik csak néhány órában tanítanak a Nagy Lajos Gimnáziumban.

Sajátos helyzetben vannak a nevelőtestületen belül testnevelő kollégáink. Mivel a tornacsarnok egy az iskola udvarán külön álló épület saját tanári szobával, a testnevelők nagy része ritkábban kapcsolódik a tantestület nem testnevelő tagjaihoz, ami fordítva is igaz. Azok, akik közülük osztályfőnöki feladatokat is ellátnak, gyakrabban fordulnak meg a főépületben. A jellemző elszigeteltségen mindenképpen változtatni szeretnék, a változáshoz persze partnerekre és némi szemléletformálásra is szükség van. Az iskolavezetés részéről gyakrabban kell közös beszélgetést kezdeményezni, akár személyes találkozást előidézni, többször megfordulni a tornatermekben, esetleg ellátogatni olyan sporteseményekre, amelyeken diákjaink mérettetnek meg.

Az iskola tanárainak átlagos életkora magas. Az alábbi oszlopdiaagram szemlélteti a nevelőtestület tagjainak korcsoportonkénti megoszlását.

Jól látható, hogy a jövőt illetően az iskola leendő igazgatójának azzal kell számolni, hogy a következő 10 évben a tantestület kb. 30 %-a nyugdíjba vonul, és az azt követő 5 évben még ugyanennyien mennek nyugdíjba. Mindez azt jelenti, hogy rövid idő alatt ki fog cserélődni a tantestület jelentős része, amire tudatosan fel kell készülni. Feltétlenül ki kell használni a mentorálásban rejlő azon lehetőséget, hogy személyes benyomást szerezhünk lehetséges későbbi kollégáinkról. De akár már a középiskolás éveik alatt észre kell vennünk tanítványainkban a pedagógiai vénát, a pálya iránti érdeklődést, és ezen feltételek megléte esetén terelgetnünk kell őket a pedagóguspálya felé, miközben az iskola iránti elköteleződés példáját mutatjuk nekik. Egyfajta mentorálási modellnek is tekinthető ez, ami gyümölcsöző eredményt, nem utolsósorban pedig az iskola szellemiségének továbbörökítését jelentheti. A diagramot tanulmányozva azt az örömteli tényt is észre lehet venni, hogy bár egy középső nemzedék (31-40 évesek) szinte teljesen hiányzik, a pályakezdő fiatalok ígéretes létszámban vannak jelen a tantestületben. Nagy feladat a fiatal kollégák beilleszkedésének segítése, de ahhoz, hogy az intézményi hagyományok megőrződjenek, elengedhetetlenül szükséges, hogy a szervezeti kultúra alapvetései minden ide érkező számára ismertek legyenek. Ugyanakkor az idősebb korosztály képviselőinek is nyitottaknak kell lenniük a fiatal generációk által képviselt értékekre. Munkamódszereik, életszemléletük megismerése új impulzust jelenthet a régóta a pályán lévők számára, és nem utolsósorban az általuk képviselt szemléletmód áll a legközelebb diákjaink szemléletmódjához.

A kollektíva teljes értékű tagjai a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkatársak. A rendszergazda mellett két iskolatitkár dolgozik az intézményben, akik segítik az adminisztratív, a személyügyi, gazdasági feladatok ellátását. Ők nagy összhangban dolgoznak, alapvetően ismerik egymás feladatkörét, képesek arra, hogy akadályoztatásuk esetén átvegyék egymás feladatait. Mivel az iskolatitkárok alapvetően közvetlenül az igazgatóhoz és helyetteseihez kapcsolódnak, de végeredményben az egész iskola működését át kell, hogy lássák, a közeljövőben hatékonyabban kell őket bevonni az iskolai tevékenységekbe.

Fontosnak tartom, hogy az igazgatóhelyettesi feladatok közül néhány adminisztratív jellegűt átadjunk az iskolatitkároknak. Mindketten kellően hosszú ideje dolgoznak már az iskolában ahhoz, hogy feladatkörüket bővíthessük, ezzel pedig az igazgatóhelyettesi terheket csökkentjük. Átadható feladatnak tartom a levelező tagozattal kapcsolatos adminisztratív teendőket, a kompetenciamérés és a 8. osztályosok központi felvételi vizsgája csoportbeosztásának elkészítését.

A rendszergazda feladatköre is bővíthető, különböző informatikai felületek kezelésében, a honlap gondozásában mindenképpen szükség van a szakértelmére.

Szervezeti felépítés és szervezeti kultúra

A Szombathelyi Nagy Lajos Gimnázium belső szervezeti felépítését az SzMSz tartalmazza (SzMSz 3.2.3.; 9. o.). Az igazgató és két helyettese (általános igazgatóhelyettes és levelező tagozatot vezető igazgatóhelyettes) mellett a tágabb iskolavezetéshez tartoznak a szakmai munkaközösségek vezetői. Az intézményben 7 szakmai munkaközösség működik (magyar és művészetek, matematika és informatika, történelem, idegen nyelvi, természettudományos, testnevelés, illetve osztályfőnöki). Az elmúlt években több munkaközösség élére is új vezető került. Magam 20 éven át voltam munkaközösség-vezető, kellő tapasztalatot szereztem e téren. Elengedhetetlennek tartom, hogy a munkaközösség-vezetők a munkaköri leírásukban megfogalmazott feladatokat maradéktalanul megvalósítsák, hiszen a szakmai közösségek akkor tudnak konstruktívan együttműködni, ha a nevelőtestületen belüli kisebb csoportjukat szakértően, megértően, kellő empátiával, de hatékonyan irányítják. Rendkívül fontos, hogy a munkaközösség-vezetők és az iskolavezetés közötti információáramlás rendszeres és kétirányú legyen. Szándékom, hogy igazgatói megbízásom esetén heti rendszerességgel a munkaközösség-vezetőkkel kibővített vezetői értekezletet tartok, amelyen az iskolatitkárok és a rendszergazda is részt vesznek.

Hiszem, hogy az iskola (de bármely szervezet) attitűdjét meghatározza a vezetői stílus, a vezetői kommunikáció, ahogy azt is tudom, hogy egy-egy intézményben milyen mélyen beágyazott normák, viselkedésminták alakítják a szervezeti kultúrát. A Nagy Lajos Gimnázium élén 18. tanévét tölti az iskola jelenlegi igazgatója, akinek személyisége, vezetői stílusa ismerős, megszokott és otthonos a nevelőtestület számára. Éppen ezért is kihívás egy új, más karaktervonásokkal bíró leendő igazgató számára az intézmény vezetése, hiszen az eddigi normákat tanultuk meg, azokat ismerjük. Így a fő cél szilárd értékek megtartása kell, hogy legyen, és csak óvatosan, kellő mértékben lehet változtatni.

A vezetőnek alapvetően irányító és ellenőrző szerepe van a szervezetben, hiszen ő felel a törvényes és szabályos működésért. Egy iskola vezetőjének azonban legalább annyira fontos szerepe kell, hogy legyen a csapatépítő, támogató, koordináló szerep is. Amennyiben pedig arról az oldalról közelítjük meg az iskolavezető feladatát, hogy célja az intézmény színvonalának megőrzése, esetleg emelése, akkor az újító, innovatív szerep is legalább ilyen fontos. Vezetői munkámban szeretném ezen szerepek egységét és egyensúlyát megteremteni.

Nem szabad elfelejteni azt sem, hogy az iskola igazi csapat, jó iskolát csinálni csak csapatmunkával lehet. Bízom abban, hogy kollégáim támogatásával dolgozhatok majd, közös

értékeink mentén. Kellő rugalmassággal, a munkatársaknak egészséges mértékű szabadságot adva tudom elképzelni az iskolavezetést mint feladatot. Fontos számomra a nyílt légkör, amelyben mindenki biztonságban érezheti magát. Egymás kölcsönös tisztelete pedig példa lehet diákjaink számára is.

Persze az is nyilvánvaló, hogy egy iskola sohasem zárt vagy inkább elzárt szervezet, nem légtüres térben létezik. A köznevelési rendszer részeként meghatározza működését, arculatát a Fenntartó, de emellett a földrajzi és szociokulturális közeg is, amelyben elhelyezkedik. A Nagy Lajos Gimnázium nyugat-magyarországi iskola, Vas vármegye nagy múltú gimnáziuma, jellemzően a tanulást értéknek tartó családok gyermekei járnak az intézménybe. Gyakori, hogy az iskolaválasztás a hagyomány elvén működik, akár több generáció is az iskola tanulója; vagy volt vagy leendő tanulója. Ebből is fakadóan családi közeg jellemzi. Éppen ezért nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy az intézmény nagyon sokat profitálhat az iskolához kapcsolódó szervezetekkel való együttműködésből. A Nagy Lajos Gimnáziumért Alapítvány mellett a Szülői Szervezet az iskola egyik legfőbb támogatója, tagjaival, elnökével partneri viszonyt ápolunk, amelynek megőrzése fontos feladat. Az Öregdiák Egyesület szintén meghatározó az iskola mellett működő szervezetek sorában, tagjaira diákjaink mentorálásában, pályaorientációs napok szervezésekor számíthatunk. Az Öregdiák Egyesület titkáraként azonban azt is látom, hogy sokkal hatékonyabbá lehetne tenni a szervezet működését. Több energiát és időt kellene fordítani tagok toborzására, akár oly módon, hogy az érettségi bizonyítvány kézhez vételekor az öregdiákok közösségébe való belépés lehetőségét is felkínáljuk diákjainknak. Szándékomban áll ezt bevezetni, mint ahogy azt is tervezem, hogy a közösségi média erejét kihasználva a korábban érettségizettek körében is megkezdem a tagtoborzást. A Diákönkormányzattal való együttműködés is fontos feladat. Úgy gondolom, a Diákönkormányzatot az eddiginél sokkal jobban be kell vonni az iskola életébe. Az elmúlt időszakban meglehetősen hullámzó színvonalú volt a DÖK tevékenysége. Volt, hogy szinte passzív volt a szervezet, és volt időszak, hogy kifejezetten aktív, innovatív volt a diákság. Munkájuknak mindenképpen lendületet szeretnék adni.

A Szombathelyi Nagy Lajos Gimnáziumnak szerteágazóak a külső kapcsolatai is. A város több intézményével (Túróczy Szeretetotthon, AGORA Savaria Filmszínház, Berzsényi Dániel Megyei Könyvtár stb.) ápolunk szoros kapcsolatot. Feltétlenül szeretném ezeket a kapcsolatokat megőrizni, megkeresés vagy új ötlet alapján pedig bővíteni is kívánom kapcsolatrendszerünket.

A szervezeti kultúra része az iskola megjelenése a honlapon, közösségi felületeken, és azokban a nyomtatott információhordozókban, amelyek a gimnázium történéseit, sikereit közvetítik. Az utóbbi három tanévben honlapunk sokkal naprakészebb, mondhatni profibb lett. Fontos az arra való törekvés, hogy igényes, színvonalas üzenetet közvetíthessünk általa. Egyre jellemzőbb, hogy az intézmény iránt érdeklődők a honlapról tájékozódnak, az utóbbi időben több olyan beszélgetésben is részt vettem, amelyekből kiderült, hogy különféle helyzetekben (pl. iskolaváltás, munkahelykeresés) elsősorban a honlapról szereztek információt az iskola iránt érdeklődők. Azt is be kell látni, hogy van még fejleszteni való a honlapon, sokkal aktuálisabbnak, még felhasználóbarátabbnak kell lennie. Ennek érdekében egy munkacsoport létrehozását tervezem, amelynek tagjai a honlap fejlesztéséért, tartalommal való megtöltéséért előre meghatározott rend szerint felelnek. Ugyanígy fontos a közösségi oldalakon való aktív jelenlét, az ezen oldalakon (Facebook, Instagram) lévő profilok kezelését is felelősökre kell bízni, akik megbízhatóan közvetítik a kellő tartalmakat ezeken a felületeken. A Diákönkormányzat elnöke azt a diákságban megfogalmazódott szándékot is jelezte már, hogy egyéb felületeken (pl. TikTok) is szeretnének oldalt létrehozni a Nagy Lajos Gimnáziumnak, ezt a kérést érdemes megfontolni, és kizárólag tanári felügyelet és odafigyelés mellett esetleg egy próbaidőszakot indítani. A fentebb említett platformok azonban gyorsan múló hatás kiváltására alkalmasak, az interneten minden pörög, egy-egy hír, információ csak rövid ideig aktuális. Dolgozni kell azon is, hogy a hagyományos információközlés is újra jelen legyen az iskolában. Jó lenne feleleveníteni az iskolaújságot (akár online verzióban), újra megjelentetni a Tablók könyvét, és valóra váltani egy régi álmomat: minden évben évkönyvet kiadni.

A hagyományok ápolását, a hagyományteremtést is kiemelten fontos feladatnak tartom. Rendezvényeink, ünnepélyeink keretet adnak a tanévnek, az iskolai életnek. Úgy gondolom, ha van mihez igazodni, ha programjaink a megszokott elemeken túl időnként újításokat is tartalmaznak, az inspiráló lehet a diákok számára. Az iskolai élet monotonitását időnként megtörő rendezvények teszik igazán színessé a gimnáziumi éveket. A gólyanap, a mazsibuli és -kirándulás, az adventi vásár és a karácsonyi gála, a szimpátiabál, a szalagavató, a diákbál, az évfolyam-, temaikus és osztálykirándulások, a ballagás, mind-mind emlékezetes pillanatokat tartogatnak tanulóink számára.

Ezen hagyományos rendezvények és megszokott elemeik őrzése a nevelőtestület közös ügye kell, hogy legyen. A nagy rendezvények szervezése nem kis feladat, igyekszünk is minden tanévben ügyelni arra, hogy a feladatok elosztása egyenletes legyen. Így is gyakran előfordul azonban, hogy egy-egy kolléga többet vállal, mint mások. A különböző attitűdök,

karaktervonások is befolyásolják a vállalt feladatok mennyiségét. Éppen ezért célszerű lenne a jövőben minden rendezvény esetén a fő szervező mellé még olyan felelőst vagy felelősöket kijelölni, akik a tapasztaltabb kollégák mellett beletanulhatnak a szervező munkába, megismerhetik a szervezeti kultúra hagyományápolással, rendezvényszervezéssel kapcsolatos jellemzőit.

Az utóbbi években azonban azzal is szembesültünk, hogy az egyre szaporodó programok, amelyek változatossá teszik az iskolai hétköznapokat, és sok élményt jelentenek tanulóinknak, már-már ellehetetlenítik a tanítás rendszerességét, kiszámíthatóságát. Érdeemes ezért megfontolni, hogy néhány rendezvényt, programot a jövőben csak kétévenkénti rendszerességgel szervezzünk meg.

A képzési struktúra

A Szombathelyi Nagy Lajos Gimnázium négy évfolyamos gimnáziumi képzést nyújtó iskola, évfolyamonként 4 osztállyal, 5 képzési területtel. Hagyományosan az emelt szintű angol nyelvi és az emelt szintű matematika képzés határozza meg a gimnázium arculatát, mely képzési területek mellett emelt szintű komplex természettudományos képzést, általános tantervű gimnáziumi képzést és köznevelési típusú sportiskolai képzést kínálunk.

A képzési kínálat formálása összetett kérdéseket vet fel. Figyelni kell a városban sorra megjelenő gimnáziumi képzések jellegzetességeit, a hozzánk jelentkezést tervező 8. osztályosok és szülei igényeit, a felsőoktatásba való bejutáshoz szükséges feltételek állandó változását. Kellő rugalmassággal, ugyanakkor óvatossággal kell kezelni a kérdést, hogy mikor, miért és milyen módon érdemes változtatni képzési kínálatunkon. Az elmúlt években merészebben mertünk változtatni ezen, és most már kijelenthető, hogy a változtatás beváltotta a hozzá fűzött reményeket. A 2023/2024. tanévben még az alábbiak szerint iskoláztunk be:

A osztály: emelt szintű angol nyelvi képzés

B osztály: emelt szintű komplex természettudományos képzés (fél osztály)

általános tantervű képzés (fél osztály)

C osztály: emelt szintű matematika képzés

D osztály: köznevelési típusú sportiskolai képzés

Már ekkor látható volt azonban, hogy ha az iskola eredményességi mutatóin javítani kívánunk, változtatni kell. Rendre a sportiskolai képzésben részesülő osztályok rendelkeztek a leggyengébb tanulmányi átlagokkal, emellett egyre kevesebb olyan élsportoló tanuló járt ezekbe az osztályokba, akiknek a számára valaha ezt a képzési formát megálmodták. Hiszen alapvetően olyan diákok számára indul ez a képzés, akik az élsport mellett kiemelkedő tanulmányi eredményt érnek el, hosszabb időszakokra vannak távol az iskolától, naponta többször edzésre járnak. Ilyen diákból azonban általában nem jött össze egy teljes osztálynyi létszám. Jellemzően ezekben az osztályokban kialakult egy olyan tanulási morál, amely nem illett a Nagy Lajos Gimnázium szellemiségébe. Ezen felül azt is világosan láttuk, hogy az ide járó diákok téves önértékelését erősítjük, ha elhitetjük velük, hogy tanulmányaik színvonala eléri a többi osztályét. Ez persze nem azt jelenti, hogy ne láttuk volna be, van kb. fél osztálynyi (12-15 fő) diák, akik szorgalommal, elkötelezettséggel, alázattal fognak tanuláshoz és sporthoz

egyaránt, és az általuk képviselt értékrend az egész iskola számára fontos. A 2024/2025. tanévben ezért már az alábbiak szerint iskoláztunk be:

A osztály: emelt szintű angol nyelvi képzés

B osztály: általános tantervű képzés

C osztály: emelt szintű matematika képzés

T osztály: emelt szintű komplex természettudományos képzés (fél osztály)

köznevelési típusú sportiskolai képzés (fél osztály)

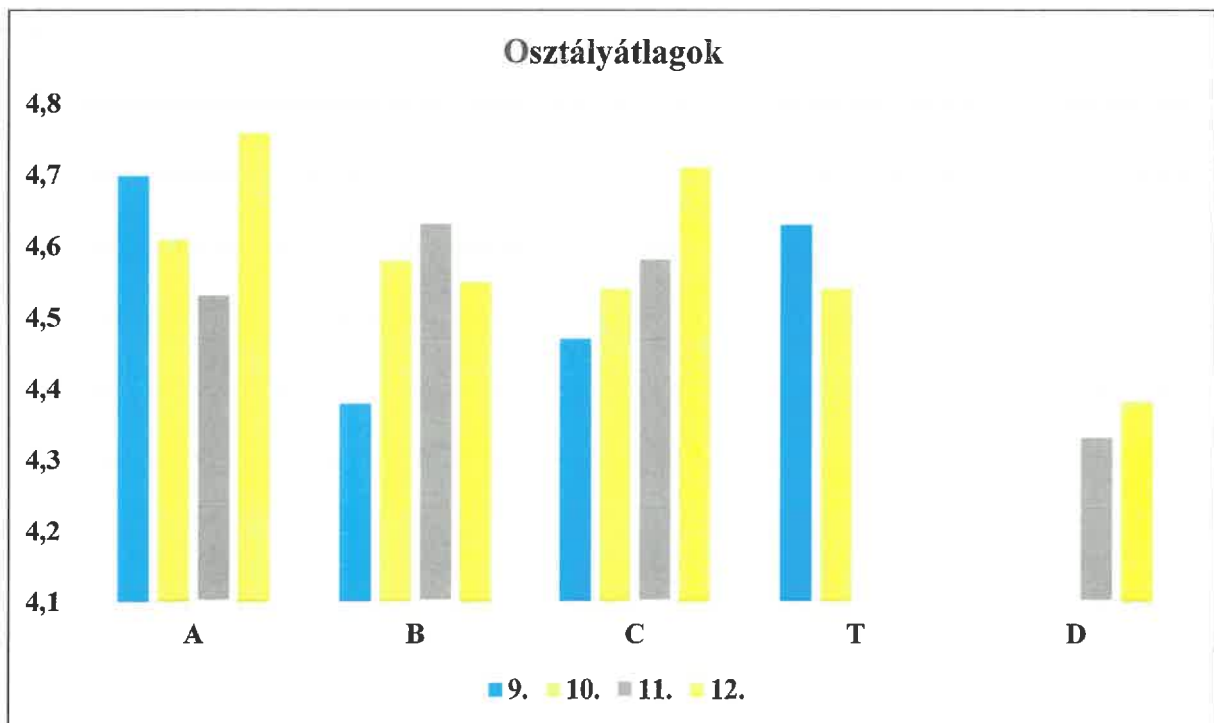
Reménykedtünk abban, hogy ha a sportiskolai képzés mellé a természettudományos képzést illesztjük, az egy osztályba kerülő diákok érdeklődésének lesz közös metszete. A korábbi években tapasztaltuk, hogy a sportiskolai osztályból továbbtanuló diákok gyakran egészségügyi képzésre jelentkeztek, így a biológia iránti érdeklődés összekapcsolhatja a két csoport tagjait. Bízunk abban, hogy a csoportok karakterjegyei jól kiegészítik majd egymást. A természettudományos csoportokra jellemző szorgalom, a tanulásba mint értékbe vetett hit a sportosokra, a küzdőszellem, a kitartás, elszántság mint sportos jellemzők pedig a természettudományos képzésben tanulóakra lesznek jó hatással. Terveink - eddig legalábbis – valóra váltak, ha az idei, 2025/26. tanév félévének tanulmányi átlageredményeit nézzük, akkor nyilvánvaló, hogy a két eddig indított T osztályunk átlagai nem a leggyengébb átlagok.

Évfolyam/osztály	A	B	C	T	D
9.	4,70	4,38	4,47	4,63	
10.	4,61	4,58	4,54	4,54	
11.	4,53	4,63	4,58		4,33
12.	4,76	4,55	4,71		4,38

A 10. T osztály átlaga 21 századdal jobb, mint a 11. D osztályé, és 16 századdal jobb, mint a 12. D osztályé. Míg a D osztályok a sereghajtók az iskolában a tanulmányi átlag szempontjából, addig a T osztályok átlagánál van rosszabb vagy azonos átlagú az A, B ,C osztályok között. Még szembetűnőbb a 9. T osztály kiemelkedő félévi átlaga, a négy 9. osztály közül ugyanis ők a másodikok 4, 63-os átlaggal, ami 25 századdal jobb, mint a 9. B osztály átlageredménye.

A sportiskolai képzés tekintetében a jövőben fontos a sportegyesületek vezetőivel, az edzőkkel való együttműködés rendszeressé tétele, egy olyan visszajelzési rendszer kidolgozása, amely mind az iskola, mind az egyesületek számára biztosítja a szükség esetén hatékony kapcsolatfelvételt a másik féllel.

A változtatás másik pozitív hozadékának gondoltuk, hogy egy teljes osztálynyi diákot tudunk beiskolázni az általános tantervű gimnáziumi képzésre, amely egyedülálló a városban, nagy iránta az érdeklődés, a korábbi évek jelentkezéseit vizsgálva kijelenthető volt, hogy ide a legmagasabb a jelentkezések száma. Feladatunk gondolni azokra, akik 8. osztályos korukban még nem tudják egyértelműen meghatározni érdeklődésüket, továbbtanulási irányukat, csak abban biztosak, hogy gimnáziumban szeretnék folytatni középfokú tanulmányaikat. Az viszont elgondolkodtató, hogy az alábbi oszlopdiagramon látható (2025/26. tanév 1. féléve) eredményeket vizsgálva a legutóbb beiskolázott B osztály tanulmányi átlageredménye gyenge. Még a 10.B és a 9.B eredménye között is szembetűnő a különbség. Különös figyelmet kell fordítani a következő években arra, hogy kiderüljön, egyszeri esetről van-e szó, esetleg a 2025/26. tanévre való beiskolázás erre a képzési formára volt a korábbi tanévekénél sikertelenebb, vagy más az oka ennek a jelenségnek. Vajon tényleg van-e igény arra, hogy egy teljes osztálynyi általános tanterven tanuló diákot iskolázzunk be minden évfolyamra?

Nemcsak az általános tantervű képzés esetén merül fel az a kérdés, vajon milyen igény mutatkozik rá, hanem az emelt szintű matematika képzés esetén is. Ebben a tanévben a C osztály létszáma csupán 23 fő, eleve alacsonyabb létszámú osztályt indítottunk. Magam a matematika képzés elkötelezett támogatója vagyok, én is ilyen képzési formában tanultam a Nagy Lajos Gimnáziumban, hiszek abban, hogy a matematikai gondolkodás meghatározó, az élet minden területén hasznosítható. Érdeemes elgondolkodni azon, hogy ne csupán a versenyeztetés, a kiemelt tehetséggondozás felől közelítsük meg ennek a képzési formának a népszerűsítését, hanem abból a szempontból is, hogy a 9-10. évfolyamon kapott heti plusz két matematika órának milyen gyakorlati haszna lehet a diák számára a későbbiekben. Ilyen szempontból jó útnak látom, hogy a csoportbontásban alapvetően egy tehetséggondozó csoport, illetve egy olyan csoport kialakítására törekszünk, amelynek tagjai az átlagnál szívesebben foglalkoznak matematikával, de nem feltétlenül kívánnak versenyezni. Mindezek mellett az úgynevezett nívócsoport megtartását rendkívül fontosnak tartom, a gimnázium hagyományos képzési profiljának ez része, matematikaversenyeken elért eredmények és különböző felsőoktatási intézmények visszajelzései alapján a matematikaoktatás erőssége a Nagy Gimnáziumban vitathatatlan.

A legstabilabb képzési formának az emelt szintű angol nyelvi képzés tűnik. Kiszámíthatóan nagy iránta az érdeklődés, évek óta magas felvételi pontszámmal lehet bekerülni erre a képzési formára. Egy anomália azonban ennél az osztálynál is megfigyelhető. Azt láttuk, hogy a 8. osztályos jelentkezők lelkesen fognak az angol nyelv tanulásához, majd az első adandó alkalommal leérettségiznek, és nem tanulják tovább iskolai környezetben az általuk olyan fontosnak tartott idegen nyelvet. Ennek orvoslására is tettünk lépéseket. Az idén indult A osztályosok már esetleges előrehozott érettségi vizsgájuk megszerzése után is tovább tanulják a nyelvet, úgynevezett célnyelvi civilizációt tanulnak majd azok, akiknek 12. osztályra már sikeres érettségi vizsgájuk lesz. Ez a változtatás – reményeink szerint – nemcsak a tanulókra lesz jó hatással, hanem a szaktanárookra is, akik új kihívásokkal szembesülnek, tantervet kell kidolgozniuk, az idegen nyelv tanításán túl a célnyelvet beszélő országok kultúrájának, országismeretnek az átadása is feladatuk lesz.

Tanulólétszám

A tanulólétszám alakulása az elmúlt öt tanévben (nappali munkarend):

Tanév/évfolyam	9.	10.	11.	12.	Összesen
2021/2022	151	144	142	141	578
2022/2023	141	151	144	142	578
2023/2024	138	139	149	145	571
2024/2025	123	132	140	147	542
2025/2026	118	123	131	139	511

A fenti táblázat adatait tanulmányozva szembevetve, hogy a 2021 és 2024 közötti stabil tanulólétszám az elmúlt két tanévben jelentősen csökkent. A két utóbbi tanévben összesen 51 fővel kevesebb 9. évfolyamos diákot iskoláztunk be, mint ahányan ebben a két tanévben leérettségiztek. Ennek nyilván demográfiai okai (is) vannak, és tudomásunk van arról, hogy a város más iskoláiban is alapvetően hasonló a helyzet. Az alacsonyabb osztálylétszámok még mindig csaknem kivétel nélkül 30 fő feletti osztálylétszámot jelentenek, és azt hiszem, a nevelőtestület tagjai egyetértenek abban, hogy több előnye van egy a 30 főhöz közelebbi, mint egy a 40 főt megközelítő osztálylétszámnak. A személyre szabottabb fejlesztés, a gyakoribb szóbeli megnyilvánulások lehetősége, a csoportbontásban tanított tárgyak esetében is jelentkező alacsonyabb létszám remélhetőleg még eredményesebbé teszi az oktató – nevelő munkát.

A sajátos nevelési igényű tanulóink száma továbbra is alacsony, a 2025/2026. tanévben 4 érintett diákunk van, közülük hárman kapnak fejlesztő órát, fejlesztésüket utazó gyógypedagógus látja el. Az SNI-tanulókért felelős igazgatóhelyettesként rendszeresen konzultálok a fejlesztőpedagógussal, akinek észrevétele szerint mindhárom diák fejlődése látványos, amiben a rendszeresen tartott foglalkozások mellett a Nagy Lajos Gimnázium befogadó, empatikus légkörének is szerepe van.

Felnőttoktatás

A Nagy Lajos Gimnáziumban nagy múltú felnőttoktatás is zajlik, amelynek keretei között támogatásunkkal felnőtt hallgatók juthatnak el az érettségi vizsgáig. Igazgatóhelyettesként a levelező tagozat vezetője is vagyok, az elmúlt csaknem három évben sokat foglalkoztam a hozzánk járó felnőtt hallgatókkal, sajátos élethelyzeteikkel, problémáikkal. A levelező képzés működésének alapjait elődöm határozta meg, egyelőre csak nagyon óvatosan mertem apróbb változtatásokat tenni ezen a területen. Az látható, hogy igény van erre a lehetőségre. A tankötelezettség 16 éves korhatára, szokatlan élethelyzetek, iskolatípusváltás miatt minden évfolyamon stabil létszámmal működik a képzés. Jellemző, hogy a beiratkozás utáni létszám a különbözőzeti vizsgák ideje, majd a félévi beszámolók után csökken, többen vannak olyanok, akik nem jól mérik fel képességeiket, a követelményeket. Ugyanakkor viszonylag magas, bár változó létszámban szereznek érettségi vizsgát az ide járók. Az alábbi táblázat az elmúlt négy évben levelező tagozaton érettségizett hallgatók, illetve az idén érettségi vizsgára jelentkeztettek számát mutatja. Alapvetően hullámzó a létszám, átlagosan viszont csaknem 20 (18,4) fő tesz érettségi vizsgát levelező tagozaton évente.

2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025	2025/2026
18	15	19	28	12

Mivel én is tanítottam pályám elején levelező tagozaton, saját tapasztalatból is tudom, hogy mekkora szakmai kihívás olyan helyzetben tanítani, amelyben kiszámíthatatlan a hallgatók óralátogatása, a nappali tagozaton megszokottnál alacsonyabbak az óraszámok, nem rendszeres számonkérés van, hanem félévi beszámolók és évvégi vizsgák. Külön terhet ró a szaktanárookra a novemberi különbözőzeti vizsgák időszaka. Mivel nincs lehetőség az iskolatípusok közötti átjárásra, ezért sok az olyan beiratkozó, akire különbözőzeti vizsgák letétele hárul. A törvényi előírások maximális betartása mellett a jövőben felül kell vizsgálni azt a szokásrendet, ami a levelezős oktatásban kialakult. A hallgatók támogatása mellett a kollégák támogatása is fontos szempont kell, hogy legyen. Tervezem új szabályozás bevezetését a következőkre vonatkozóan:

- a különbözőzeti vizsgák számának maximalizálása: annak észszerű meghatározása, hogy legfeljebb hány különbözőzeti vizsga letétele írható elő egy hallgató számára,

- a tanított idegen nyelv (angol) szigorúbb megkötése (mivel német nyelvet nem tanítunk levelező tagozaton, de lehetővé tesszük az egyéni tanulást, olyan kollégákra is ró terhet az osztályozó vizsgák megszervezése, akik nem tanítanak levelező tagozaton),
- a tantárgyak számonkérési rendjének átláthatóbb és egyértelműbb összehangolása,
- a hallgatók valamely eszközzel történő ösztönzése a rendszeres iskolalátogatásra,
- a házirend szigorítása, dohányzás, energiatital fogyasztásának tiltása nemcsak az iskola területén, hanem az iskola közvetlen közelében is.

A beiskolázástól a továbbtanulásig (Az iskolai élet nagy eseményei)

Beiskolázás

Iskolánk alapvetően keresett a 8. osztályosok körében. Az alábbi táblázat az elmúlt 5 évben hozzánk jelentkezettek számát tartalmazza.

Év	2022	2023	2024	2025	2026
Jelentkezési lapok száma	331	317	296	274	314

Megfigyelhető, hogy 2025-ben jelentősebben visszaesett az iskolánkba jelentkezett tanulók száma. A Központi Statisztikai Hivatal adatait tanulmányozva azonban egyértelműen látható, hogy a tavalyi évben jóval kevesebb 8. osztályos volt az országban, mint az azt megelőző években, így valószínűleg egy országos tendencia lecsapódása volt érzékelhető intézményünkben is. (https://www.ksh.hu/stadat_files/okt/hu/okt0008.html) Szerencsére már az idei jelentkezési létszám is biztató, a beadott jelentkezési lapok száma csaknem eléri a 2023. évit.

Pályázatom egy korábbi fejezetében részletesen bemutattam az iskola képzési struktúráját, annak közelmúltbeli átalakítását és az átalakítás tapasztalatait. Az alábbi táblázat a különböző képzési területekre jelentkezett tanulók számát mutatja 2022 óta.

Év	A jelentkezések száma tanulmányi területenként					
	Angol	Matematika	Term.tud.	Általános	Sport	Összes
2022	210	102	106	222	55	695
2023	200	107	98	228	55	688
2024	177	116	84	224	48	649
2025	160	115	89	197	35	596
2026	188	118	86	234	42	668

Az adatokból a következők állapíthatók meg. Az emelt szintű angol nyelvi, a természettudományos és a köznevelési típusú sportiskolai képzésre való jelentkezések száma tükrözi az összes jelentkezésben látható tendenciákat. Érdekes azonban, hogy az emelt szintű

matematika és az általános tantervű képzésre való jelentkezések száma folyamatosan nő, ez pedig annak tükrében elgondolkodtató, hogy a korábban már elemzett adatok szerint a matematika osztályba az előző tanévben alacsonyabb osztálylétszámot iskoláztunk be, illetve hogy az általános tantervű képzésre felvett tanulók 9. osztályos félévi átlageredménye jelentősebben elmarad az évfolyam többi osztályának átlagától. Az általános tantervű osztály esetében elképzelhető, hogy az a szándék jelenik meg a számokban, hogy a tanulók egy része feltétlenül „nagyajajos” szeretne lenni, és ha nem sikerül valamely speciális képzésre bekerülnie, akkor az általános tantervű osztályba való bekerülés lehet a megoldás az intézménybe való bekerülésre. Az emelt szintű matematika képzés esetében őszintén szólva nem találok magyarázatot a számok által mutatott helyzetre, de biztató, hogy ennek a képzési formának is van jövője.

A beiskolázás sikere az iskola sikere is, hiszen minden beiskolázás a következő négy év munkáját határozza meg. Éppen ezért tervezetten és átgondoltan kell dolgozni az intézmény népszerűsítésén.

Nyílt napjainknak alapvetően jó visszhangja van, az elmúlt években (igazgatóhelyettesként az elmúlt évből van erről közvetlen tapasztalatom) nagyszámú érdeklődő látogatta nyílt napjainkat, az is megfigyelhető, hogy már a 7. osztályos tanulók szülei is érdeklődnek a középiskolák iránt. Minden évben próbáltunk újítani az alapvetően hagyományos, iskolabemutató előadást és bemutató órákat tartalmazó programon. Nagy sikerű a kerekasztalbeszélgetés, amelyen az iskola vezetőivel beszélgethetnek a szülők, ennek hagyományát mindenképpen érdemes folytatni. Érdekes azonban, hogy azok a próbálkozások, amelyek a 8. osztályosok közös munkába, játékba, kísérletekbe való bevonását jelentik, kevésbé sikeresek, át kell gondolni, hogy van-e értelme a sok munkával előkészített programlehetőségek megszervezésének, ha csekély az irántuk való érdeklődés. Lehet, hogy a nyílt napok szervezésekor a „Kevesebb néha több” elvét kell alkalmazni, hiszen a túl sok információ, impulzus befogadása fárasztó is lehet.

A képzési vásáron is évről évre látogatott a standunk, minden esztendőben igyekszünk megújítani iskolánk bemutatkozását, a vásáron való megjelenését. Annak ellenére továbbra is fáradozni kell ezen, hogy egy gimnázium sokkal kevésbé tud foglalkoztató programokat kínálni az általános iskolásoknak, mint egy szakképző iskola vagy technikum, hiszen önmagában a jelenlét is üzenet értékű ezen a rendezvényen.

Az általános iskolák által szervezett, középiskolák bemutatkozását lehetővé tevő szülői értekezleteken is igyekszünk megjelenni. A következő időszak feladata lehet, hogy az ezeken való részvétel terhét megosszuk a szakmai munkaközösségek vezetői, esetleg a szaktanárok között. Tapasztalatom szerint az ezirányú próbálkozások pozitív hozadéka, hogy a feladatra felkért, azzal megbízott kolléga megtisztelőnek érzi, hogy képviselheti egy-egy szülői értekezleten a Nagy Lajos Gimnáziumot, és így az ezzel kapcsolatos terhek is jobban megoszthatók.

Országos mérések

Az elmúlt években nagy hangsúlyt kapott az iskolák megítélésében a kompetenciamérésen elért eredmény. A középiskolai rangsorok kialakításának is ez az egyik sarkalatos pontja. A 9-11. évfolyamos diákokat összesen hat mérési területen (szövegértés, matematika, történelem, idegen nyelv, természettudomány, digitális kultúra) kell mérni, a mérésen való részvétel kötelező. A sok mérési esemény és a megfelelő infrastruktúra hiánya miatt a kompetenciamérések nagyjából március közepétől május közepéig rányomják a bélyegüket az iskolai munkára. A mérésen részt vevő tanulóknak a mérések napján más tanítási órájuk nem lehet, egy napon két területen mérhetők, így egy diák legkevesebb három mérési napon érintett. Mivel iskolánkban az idegen nyelvek oktatása évfolyam szinten bontott csoportokban történik, egy-egy évfolyam mérése idején az idegen nyelv órákon rendre sok a mérés miatt hiányzó tanuló, ami nehezíti a haladást, az órai munkát. A 11. évfolyamon ez a jelenség az idegen nyelvek mellett a fakultációs órákat is érinti.

Harmadik éve szervezem a kompetenciaméréseket az iskolában, igyekszem úgy végezni ezt a szervező munkát, hogy a tanítás az iskolában a lehető legkevesebbé sérüljön. Alapvetően arra törekedtem, hogy egy napon két osztályt is mérni tudjunk, ezért kialakítottam egy délelőtti és egy délutáni mérési sávot. Sajnos, ezzel a gyakorlattal az idei évben szakítanom kellett, mert az Oktatási Hivatal úgynevezett időszávokat határozott meg, amelyekben belül lehet csak egy-egy mérési területen mérést indítani. Mivel így a mi lehetőségeink beszűkültek, az idén minden lehetséges digitális eszköznél mérni fogunk, hogy a lehető legkevesebb időt vegyenek el az iskola alapvető feladatából (az oktató – nevelő munkából) a kompetenciamérések.

Nagy gondot fordítunk arra is, hogy diákjaink figyelmét felhívjuk arra, nemcsak az egyéni eredmény, de az iskola megítélése, országos rangsorokban való megjelenése, ottani helyezése is nagyban múlik a teljesítményükön. Nem könnyű feladat ezt megértetni és elfogadtatni a

tanulókkal, évek óta keressük a megoldást arra, miként tudnánk hatásosan és hatékonyan kommunikálni a mérések és az eredmények jelentőségét.

A kompetenciamérés melletti másik nagy, az egész diákságot érintő mérés a NETFIT mérés. A testnevelés munkaközösség ennek terheit teljes mértékben viseli, eredményeiről minden évben az iskola igazgatójának beszámol.

Fakultációválasztás, középszintű érettségire felkészítő foglalkozás választása kötelező érettségi tantárgyból

Diákjaink a 10. évfolyam végén érkeznek el ahhoz a feladathoz, hogy eldöntsék, mely tárgyakból kívánnak emelt szintű érettségi vizsgát tenni. A felvételi rendszer gyakorlatilag folyamatos változása okán ez egyre nehezebbnek bizonyul. Szinte elkerülhetetlen, hogy módosításokra, változtatásokra kerüljön sor, hiszen még a továbbtanulási szándék is változhat bő egy év alatt. Az is jellemző, hogy a tanuló az emelt szintű követelményekkel szembesülve kell, hogy változtasson eredeti döntésén. Nehéz ezeket a helyzeteket kellő rugalmassággal kezelni, ugyanis a tantárgyfelosztást nem veszélyeztetheti, ha esetleg tömeges változtatási szándékról van szó egy-egy csoport esetében. E tekintetben a kialakult szokásrenden változtatni nem szükséges, úgy gondolom, hogy a módszer, miszerint fakultáció leadását vagy megváltoztatását félévkor vagy év végén alapos indokkal lehet csak kérni, működőképes.

A kötelező érettségi tantárgyakból szintén választanak felkészítő órát a tanulók. Eddigi gyakorlatunk szerint a tantárgyfelosztásban tervezett csoportokba az adott tanév elején jelentkeztek a diákok. Ezen azonban érdemes változtatni, az emelt szintű érettségire felkészítő órákra való igény felméréséhez hasonlóan kell megszervezni az ezekre a foglalkozásokra való jelentkezés menetét is. Így sokkal inkább tervezhető és kiszámíthatóbb lesz, mely tantárgyakból hány csoport indítására van szükség a 11., illetve a 12. évfolyamon.

Versenyek

A Nagy Lajos Gimnázium diákjai szívesen és sokat versenyeznek. Mind tanulmányi, mind sportversenyeken hagyományosan sok induló diákunk van. A 2024/25. tanévben kiugróan megnőtt a különböző tanulmányi versenyekre nevezett diákok száma, ami egyértelműen összefügg azzal, hogy a szaktanárok jelentős részének TÉR-vállalása volt a versenyeken induló tanulók létszámának növelése. Tapasztalatom szerint a felduzzasztott jelentkezői létszám egyrészt nagyobb eséllyel hoz több továbbjutást és kiemelkedő eredményt, ugyanakkor minden szempontból nagyobb terhet ró a nevelőtestület tagjaira. Több teremben kell felügyelni a versenyek iskolai fordulóján, több dolgot kell javítani azokban az esetekben, amelyekben a

szaktanár javítja az iskolai versenyfordulók feladatsorait. Komplexebb szervezési feladatokat is jelent a nagyobb jelentkezőszám kezelése. A tavalyi év után (úgy érzem) beállt egy egészséges, egyensúlyi helyzet. Némileg csökkent a versenyjelentkezők száma, kezelhetőbbek voltak az iskolai fordulók, és a tanév ezen pontján nagy reményeink lehetnek arra, hogy kimagasló eredmények fognak születni különböző versenyeken. Két tanulónk összesen négy kategóriában (biológia II., földrajz, kémia I., magyar nyelv) áll előkelő helyen az OKTV döntő fordulójának eredményhirdetése előtt. Több országos verseny döntő fordulójába jutott diákunk van, és ezek az eredmények a szaktanárok állhatatos munkáját is dicsérik a tanulókéi mellett. Fontos vezetői célkitűzés kell, hogy legyen a versenyzési kedv fenntartása, a tehetséggondozás ösztönzése, bár alapvetően úgy látom, hogy az elért eredmények is kellő motivációt adnak a további munkához. Szeretném megvalósítani azt az elképzelést, hogy alapvetően a Nagy Lajos Gimnáziumért Alapítvány támogatásával a tanévek végén erkölcsi és anyagi elismerésben részesítsük azokat a szaktanár kollégákat, akiknek tanítványai a legkiemelkedőbb versenyeredményeket érték el.

Éveken át az országos élmezőnyben végzett iskolánk a diákolimpiai eredmények tekintetében. Nemcsak kiemelkedő, hanem változatos sportágakban produkált eredményekkel büszkélkedhetünk, kiemelt sportágaink (kosárlabda, labdarúgás, atlétika) mellett olyan különleges sportágak is feltűntek az eredményességi listán, mint a versenytánc vagy a petanque. Az utolsó egy-két évben azonban kis visszaesés észlelhető. Reményeim szerint ez csupán átmeneti hullámvölgy, és hamarosan újra a legjobbak között lesz a Nagy Lajos Gimnázium a sporteredményeket tekintve is.

Érettségi és próbaérettségi

Ahogy a fakultációválasztás kapcsán már megfogalmaztam, a felsőoktatásban folyamatos változás tapasztalható. Ami azonban egyre határozottabban körvonalazódik, az az, hogy az emelt szintű érettségi vizsgák értékesebbek, mint a középszintűek, nemcsak többletpontot jelentenek a felvételizők számára, hanem az emelt szinten elért százalékos eredmények is értékesebbek, mint a középszinten elérték. Ennek következtében az elmúlt években megnőtt az emelt szintű érettségire jelentkezők száma, tanulóink jelentős része akár két tárgyból is tesz emelt szintű érettségi vizsgát.

	2022	2023	2024	2025	2026
Érettségizők száma	141	142	145	147	139

Emelt szinten vizsgázók száma	130	120	125	142	135
Előrehozott érettségizők száma	37	56	54	39	31

Ezért nő a fakultációs csoportok száma, ami érinti a szaktanárok óraszámát, a tantárgyfelosztást. Megoldandó problémát jelent az órarend készítésekor is, egyre gyakoribb (ehhez persze a NAT2020 tantárgystruktúrájának is köze van), hogy fakultációs órákat csak a 8-9. órákra lehet helyezni.

A Nagy Lajos Gimnáziumban évről évre árnyaltabb lesz a próbaérettségi rendszere is. Azt megelőzően, hogy az iskola jelenlegi igazgatója, Gáspárné Zsolnai Zsuzsanna mesterprogramjában egy az egész intézményt érintő, átfogó próbaérettségi-rendszer bevezetését vállalta, egyéni megoldások voltak a szaktanárok részéről az érettségi vizsgahelyzet imitálására. Igazgatónő mesterpedagógusi programjának bevezetése óta azonban arra törekszünk, hogy minden diákunk legalább egy tantárgyból tegyen próba jelleggel érettségi vizsgát. Ezt a rendszert mindenképpen érdemes megtartani, mert a tapasztalatok azt mutatják, hogy sokat profitál a próbaérettségiből diák és szaktanár egyaránt.

Pályaorientáció és továbbtanulás

Iskolánkban nagy hagyománya van a pályaorientációs tevékenységnek. Már azt megelőzően is, hogy rendeletben szabályozták, hogy kötelezően egy tanítási napot pályaorientációs célra kell fordítani, szerveztünk diákjaink számára szerteágazó programokat, amelyek meggyőződésünk szerint segítették őket abban, hogy érdeklődési körüket jobban árnyalni tudják, megismerjék az áhított szakmák, munkák valóságát. Egy olyan rendszert dolgoztunk ki, amelyben az egyes életkori csoportok igényeihez igazodva az egyes évfolyamok tanulói számára különböző programokat szervezünk. A 9. évfolyamos diákok játékos formában kerülnek közelebb önmagukhoz, elsősorban arra törekszünk az esetükben, hogy önismeretük fejlődjön, hogy kipróbálják magukat különböző munkaformákban, és így kiderüljön, ki miben érzi magát komfortosan. A 10. évfolyamos tanulókkal a Vas Vármegyei Kormányhivatal szakemberei foglalkoznak, és a fakultációválasztást megkönnyítendő különböző személyiségtesztek kitöltésével próbálják segíteni továbbtanulási irányuk meghatározását. A 11. évfolyamosok számára lehetővé tesszük, hogy érdeklődésüknek megfelelően olyan munkahelyekre látogassanak el, amelyeken a jövőben magukat is el tudják képzelni, és így olyan szakemberekkel találkozhatnak, akik a vágyott pályáról hitelesen tudnak beszélni. Ennek megszervezése komplex feladat, nagyban számíthatunk öregdiákjainkra, akik szívesen állnak

ilyenkor tanulóink rendelkezésére. A 12. évfolyamosok számára az utolsó gimnáziumi évben inkább azt tartjuk fontosnak, hogy az előttük álló egyetemi élet hétköznapi kihívásaival ismertessük meg őket. Választásuk szerint találkozhatnak különböző (akár külföldi) felsőoktatási intézmények képviselővel, hallhatnak a diákhitelről, lakhatási lehetőségekről. A pályaorientációs nap programján kívül több olyan tematikus kirándulást is szervezünk tanulóink számára, amelyek segíthetik őket továbbtanulási irányuk meghatározásában.

Célom, hogy a pályaorientációs tevékenységet személyre szabottabban is műveljük a jövőben. Egyfajta mentori rendszert képzelek el, amelybe kollégáink mellett öregdiákjaink is bekapcsolódhatnak, ugyanis egyre nehezebb dolog a pályaválasztás, azon szakmák nagy része még nem is létezik, amely szakmákban a jelenlegi középiskolások dolgozni fognak.

Talán a pályaorientációs tevékenység fontossága világít rá a leginkább arra, hogy a gimnázium egyfajta ugródeszka, a gimnáziumba járó, ott érettségizett tanulók szinte kivétel nélkül továbbtanulnak. A mi diákjaink nemcsak az ország legrangosabb egyetemlein, hanem nemzetközi viszonylatban is rangos egyetemeken tanulnak tovább, és szereznek felsőfokú végzettséget. Nagy öröm, hogy céljaik valóra váltásának aktív szereplői lehetünk, vallom, hogy egy gimnáziumi tanár számára az az egyik legfontosabb feladat, hogy diákjait segítsen a helyes vágányra állítani, vértesse fel a szükséges szellemi munícióval ahhoz, hogy képességeit a lehető legjobban kibontakoztathassa.

Nagyon jó egy olyan iskolában tanítani, amelynek egykori diákjai is szívesen térnek vissza hozzánk egy jó beszélgetésre, ahol lehet olyan élményünk, hogy különböző időzónákból jelentkeznek be online a korábban nálunk érettségizettek a kedvünkért egy-egy iskolai rendezvényen, pályaorientációs napon. A Nagy Lajos Gimnázium közössége megtartó erő, és megbízásom esetén azon fogok fáradozni, hogy az is maradjon.

A vezetői program összegzése

A szakmai helyzetelemzésre épülő vezetői programban az egyes fejezetekhez kapcsolódóan megfogalmaztam a következő (a jövőre vonatkozó) elképzeléseimet.

Tárgyi feltételek:

- A művészetek szaktanterem funkcionálisabbá, korszerűbbé tétele.
- Egy legalább 36 főt befogadó informatika szaktanterem létrehozására való törekvés (akár együttműködő partnerek bevonásával).
- Az iskolai könyvtárban egy tolóajtó beépítése annak érdekében, hogy a tanteremként használt olvasótermi rész le- és elválasztható legyen.
- A tornacsarnok állagmegóvására való törekvés.
- Tanári dolgozó-, pihenőhelyiség kialakítása.
- Az épület árnyékolásának egységes megoldása.

Személyi feltételek:

- Az óraadók számának minimálisra (szükség szerű létszámra) csökkentése.
- Tudatos felkészülés arra, hogy a következő 5-15 évben a nevelőtestület nagy része nyugdíjba vonul.
- Közösségépítésre való törekvés.

Szervezeti felépítés és szervezeti kultúra:

- Gyors és hatékony információáramlás, nyílt kommunikáció a szervezeten belül.
- Heti rendszerességgel tartott, a szakmai munkaközösség-vezetőkkel kibővített munkaértekezlet.
- A vezetői szerepek egyensúlyának megtartására való törekvés.
- Az iskolához kapcsolódó szervezetekkel való együttműködés hatékonyságának növelése.
- A partnerintézményekkel való kapcsolattartás erősítése.
- Imázsteremtés (honlap, Facebook, Instagram, évkönyv terve).
- Egyenletes teherviselésre való törekvés.
- Az iskolai rendezvények, programok egészséges arányának, egyensúlyának megteremtése.

A képzési struktúra:

- A tanulmányi eredmények folyamatos monitorozása.
- Szükség esetén a képzési kínálat felülvizsgálata.

Felnőttoktatás:

- Új szabályozás bevezetése a felnőttoktatásban több területen.

Beiskolázás:

- A nyílt napok programjainak a tapasztalatok és igények szerinti alakítása.
- Markánsabb jelenlét az általános iskolák pályaválasztási szülői értekezletein.

Fakultációválasztás, középszintű érettségire felkészítő foglalkozás választása kötelező érettségi tantárgyból:

- A középszintű érettségire kötelező érettségi tárgyból való felkészítésre jelentkezés felmérése a fakultációs jelentkezésekkel egyidőben.

Versenyek:

- A versenyzési kedv megőrzése.
- Az eredményesség javítása.

Érettségi és próbaérettségi:

- A korábban kidolgozott próbaérettségi rendszer megőrzése.

Pályaorientáció és továbbtanulás:

- Személyre szabottabb pályaorientációs tevékenység kidolgozása, az Öregdiák Egyesület hatékonyabb bevonása ebbe a munkába.

Sikeres pályázatom esetén a legfőbb vezetői célom az kell, hogy legyen, hogy a Nagy Lajos Gimnázium rangját kollégáimmal együttműködve ne csak megőrizzem, de törekedjek arra, hogy eredményességi mutatóin javítsak.

Vízióm egy olyan iskola

- amelyben az alapvető értékek az alázat, az egymás iránti tisztelet, az empátia,
- ahol a tanulás, a tanulási motiváció megkérdőjelezhetetlenül fontos,
- amelyben a szellemi és lelki muníció mellett a test egészségének megőrzésére való törekvést is megtanítjuk,
- amelynek tanárai és diákjai szociálisan érzékenyek, rezonálnak a társadalmi problémákra,
- amelynek minden tanulója és dolgozója hisz az együttműködésben, a csapatmunkában,
- amelyben van lehetőség és szándék a tehetség kibontakoztatására,
- amelynek célja, hogy a hazájukat szerető, európai polgárokat neveljen,
- ahol fejlődhet a személyiség, tanulóé és tanaré egyaránt,
- ahol lehetőség van közösségi élmények megélésére,
- amely atmoszférával bír, ami bevonz és megtart, akár tagja valaki a közösségnek, akár vendégként érkezik,
- és ahol mindenki önmaga lehet.

Záró gondolatok

A 2024/25. tanévben megjelent, a HVG által kiadott középiskolai rangsorban iskolánk több év után újra feltűnt a 100 legjobb magyarországi gimnázium között. Akkor a 74. helyen, az idei tanévben kijött rangsorban már a 68. helyen állt a Szombathelyi Nagy Lajos Gimnázium. Az MCC által a tavalyi tanévben kiadott gimnáziumi rangsorban Vas vármegyében a 3. legjobb gimnázium voltunk, az idén megjelent rangsorban a második. Ezt a fejlődési ívet szeretném megtartani a következő években, és ez nyilvánvalóan nem könnyű feladat. Az eredményesség javítása mellett azonban rendkívül fontosnak tartom, hogy a Nagy Lajos Gimnázium a város szellemi, kulturális életében is meghatározó tényező legyen. Hiszek abban, hogy egy jó gimnázium ismérve, ha a város számára is vonzó, érdekes, tartalmas és színvonalas programlehetőségeket kínál.

Bízom pályázatom pozitív elbírálásában, és abban is, hogy kedvező döntés esetén a nevelőtestület és a diákság támogatásával és értük kezdhetem meg igazgatói munkámat.

Szombathely, 2026. március 12.

Pinezits Helga